

Людмила Гуцало
(м. Житомир)

КАТАЛОНСЬКИЙ КЛІНЧ

В Україні добре пам'ятають кримські події навесні 2014 року, тому є занепокоєння, що Москва може спробувати використати ситуацію в Каталонії для міжнародного визнання кримського «референдуму».

Відповідно до української та іспанської конституцій відділення територій заборонено. Тому обидва «референдуми» суперечили законам держави, у якій проводилися.

Україна прагне повернути Крим – і світ визнає її право повернути півострів назад. Іспанія не відпустить Каталонію мирним шляхом з тієї ж причини. Нагадаємо, на референдумі 1 жовтня за незалежність Каталонії проголосували 2 044 038 мешканців регіону (всього в Каталонії близько 5,3 млн людей володіють виборчим правом), або 90,18%. Центральний уряд Іспанії заборонив проведення референдуму та намагався усіляко завадити волевиявленню.

Навіть, не дивлячись на те, що прем'єр-міністр Іспанії Маріано Рахой звертався до тактики застосування сили, міжнародної підтримки незалежності Каталонії на підставі результатів «референдуму» немає. Референдум у Каталонії викликав обурення не лише офіційного Мадрида, його не підтримали і структури Євросоюзу. Так, у Єврокомісії заявили, що Каталонія опиниться за межами Євросоюзу, якщо вийде зі складу Іспанії [1]. Водночас у Брюсселі закликали іспанський уряд розпочати діалог з Барселоною, адже застосування сили не може бути інструментом політики.

Науковий співробітник аналітичного центру American Security Project Меттью Уоллін підкреслив, що проведення референдуму за незалежність в Каталонії та навіть можливість відокремлення цього регіону від Іспанії в майбутньому не створить прецеденту для міжнародного визнання Криму частиною Російської Федерації [2].

Провідний американський експерт в питаннях Східної Європи Девід Крамер висловив переконання, що в разі подальшого невизнання офіційним Мадридом легітимності голосування в Каталонії, «міжнародній спільноті буде дуже складно виступити на підтримку цього референдуму». Так відбулося у випадку з Кримом, коли з Москвою ніхто не погодився, а позицію Києва підтримав майже весь

цивілізований світ за винятком кількох країн, які уклали сумнівну угоду з РФ [3].

Король Іспанії Феліпе VI назвав референдум у Каталонії незаконним і звинуватив регіональну владу у тому, що вона проводила голосування поза законом і демократією і прагне «порушити єдність Іспанії» [4].

Варто зазначити, що через тиждень після того, як у Каталонії відбувся референдум щодо відділення, у найбільших містах Іспанії відбулися мітинги на підтримку єдності країни. Найбільші мітинги пройшли у Мадриді та Барселоні. Учасники мітингів вимагали владу Іспанії та Каталонії повернутися до переговорів [5].

Прем'єр-міністр Іспанії Маріано Рахой не виключає позбавлення Каталонії статусу автономії, якщо її лідери продовжать шантажувати владу оголошенням незалежності. Рахой також запевнив каталонських лідерів, що «ще є час», щоб відступити і уникнути жорсткої реакції з боку уряду Іспанії [6]. Та 10 жовтня у парламенті [Каталонії](#) було підписано декларацію про незалежність регіону від Іспанії, проте набрання сили цим документом було відкладене. Уряд [Іспанії](#) заявив, що візьме під контроль Каталонію та управлятиме нею безпосередньо, якщо лідер Каталонської Республіки Карлес Пучдемон не відмовиться від оголошення незалежності регіону до 10:00 ранку 19 жовтня. Уряд готовий застосувати статтю 155 Конституції і тимчасово призупинити автономію каталонського регіону на північному сході країни [7].

Але лідери Каталонії не продемонстрували жодних ознак відмови від своєї заяви про незалежність після того, як Мадрид поставив ультиматум. У зв'язку з цим 21 жовтня уряд Іспанії розпочне процедуру за статтею 155 Конституції, яка дозволить призупинити політичну автономію Каталонії.

Звичайно, хочеться вірити, що Іспанія буде демократичним шляхом вирішувати всі нагальні проблеми у внутрішньополітичному житті.

Список використаних джерел та літератури

1. Каталонія ризикує залишитися поза ЄС, – речник Єврокомісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://24tv.ua/mizhнародni_novini_tag1121?utm_source=seocopy

2. [Каталонія не створить прецеденту для узаконення анексії Криму – американський експерт](https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/2318355-katalonia-ne-stvorit-precedentu-dla-uzakonenna-aneksii-krimu-amerikanskij-ekspert.html) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/2318355-katalonia-ne-stvorit-precedentu-dla-uzakonenna-aneksii-krimu-amerikanskij-ekspert.html>
 3. [Крамер: «Дутий» референдум у Криму й плебісцит в Каталонії – дві великі різниці](https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/2318381-kramer-dutij-referendum-u-krimu-j-plebiscit-v-katalonii-dvi-veliki-riznici.html) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/2318381-kramer-dutij-referendum-u-krimu-j-plebiscit-v-katalonii-dvi-veliki-riznici.html>
 4. [Address to the nation by Felipe VI](https://elpais.com/elpais/2017/10/03/inenglish/1507063595_266495.html) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://elpais.com/elpais/2017/10/03/inenglish/1507063595_266495.html
 5. [En vivo. Masiva manifestación en Barcelona: «La democracia está aquí para quedarse y ninguna conjura independentista la destruirá»](http://www.elmundo.es/cataluna/2017/10/08/59d9bb1a468aeba27c8b45ef.html) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.elmundo.es/cataluna/2017/10/08/59d9bb1a468aeba27c8b45ef.html>
 6. [Spanish PM won't rule out suspending Catalonia's autonomy](https://www.yahoo.com/news/spanish-pm-wont-rule-suspending-catalonias-autonomy-233749504.html) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.yahoo.com/news/spanish-pm-wont-rule-suspending-catalonias-autonomy-233749504.html>
- [Catalan autonomy may be suspended: Spanish gov't](http://news.xinhuanet.com/english/2017-10/18/c_136689264.htm) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://news.xinhuanet.com/english/2017-10/18/c_136689264.htm